

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 20. martā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Mārtiņš Mits un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 41/2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr. 309 “Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža” (turpmāk – Koku ciršanas noteikumi) 5.2. apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. pantam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža.

2. Koku ciršanas noteikumu 4.1. apakšpunkts paredz, ka zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam nepieciešama pašvaldības atļauja koku ciršanai ārpus meža, ja kokus cērt pilsētas un ciema teritorijā.

Savukārt apstrīdētā norma noteic, ka Koku ciršanas noteikumu 4. punktā minētajās teritorijās, izņemot šo noteikumu 4.11. apakšpunktā minēto gadījumu, bez pašvaldības atļaujas koku ciršanai ārpus meža atļauts cirst kokus, kuru celma caurmērs ir mazāks par 20 centimetriem.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgu pieteikumu par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 105. pantam (ieteikums Nr. 86/2024).

Izskatot ieteikumu Nr. 86/2024, Satversmes tiesas 2. kolēģija ar 2024. gada 19. augusta lēmumu atteicās ierosināt lietu, jo ieteikums neatbilda Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām. Proti, administratīvajā lietā Nr. A420218421, kurā piemērota apstrīdētā norma, tiesvedība vēl nebija noslēgusies. Savukārt ieteikums saistībā ar administratīvajām lietām Nr. A420283519 un Nr. A420225021, kurās piemērota apstrīdētā norma, iesniegts pēc Satversmes tiesas likumā noteiktā termiņa konstitucionālās sūdzības iesniegšanai.

Izskatāmā ieteikuma iesniegšanas brīdī tiesvedība administratīvajā lietā Nr. A420225021 ir noslēgusies.

Līdz ar to ieteikumā saistībā administratīvo lietu Nr. Nr. A420225021 ietvertais faktisko apstākļu izklāsts ir mainījies pēc būtības un kolēģijai no jauna ir jāpārbauda ieteikuma atbilstība Satversmes tiesas likuma prasībām.

5. Kolēģijas 2024. gada 19. augusta lēmumā jau secināts, ka ieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Līdz ar to kolēģijai jāizvērtē ieteikuma atbilstība pārējām Satversmes tiesas likumā konstitucionālajai sūdzībai noteiktajām prasībām.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa ieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka konstitucionālo sūdzību var iesniegt gadījumos, kad, pirmkārt, pamattiesību aizskārums ir tiešs, konkrēts, apstrīdētā norma aizskar pieteikuma iesniedzēju pašu un, otrkārt, aizskar pieteikuma iesniegšanas brīdī. Personai, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, ir pienākums pamatot savu pamattiesību aizskārumu jeb pamatot to, ka tieši apstrīdētā norma rada tai nelabvēlīgas sekas (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 7. punktu*).

Pieteikuma iesniedzējs vērsies pašvaldībā ar lūgumu izsniegt atļauju trīs koku – liepas, kļavas un ozola – nociršanai. Tomēr pašvaldība, pamatojoties uz apstrīdēto normu, atteikusies izsniegt minēto atļauju. Pieteikuma iesniedzējs vērsies tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Tomēr tiesvedības laikā viņš saņēma atļauju liepas un kļavas ciršanai, savukārt ozols nokrita vētras laikā. Ievērojot minēto un Pieteikuma iesniedzēja vēlmi novērst līdzīgu gadījumu atkārtošanos, Senāts izskatīja administratīvo lietu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 184. panta otrās daļas 1. punktu. Ņemot vērā minēto, pieteikuma iesniegšanas brīdī vairs nav konstatējams no apstrīdētās normas izrietošs Pieteikuma iesniedzēja tiesību uz īpašumu aizskārums. Proti, nav gūstams apstiprinājums tam, ka apstrīdētā norma saistībā ar tās piemērošanu administratīvajā lietā Nr. A420225021 Pieteikuma iesniedzējam ir radījusi nelabvēlīgas tiesiskas sekas. Turklāt Pieteikuma iesniedzējs nav izteicis tādus argumentus, kas norādītu uz apstrīdētās normas radītu joprojām pastāvošu viņam Satversmē ietvertu pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (ieteikums Nr. 41/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Jānis Neimanis